

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia

12

marca 2021 r.

ZP-KNPS.431.1.2.2021.EJ

Pan
Stanisław Dłużak
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Szarocinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 21-22 stycznia 2021 r. na podstawie art. 22 ust. 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) zwanej dalej „ustawą” oraz Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 13 z dnia 14 stycznia 2021 r. zespół kontrolerów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Elżbieta Jakubowska inspektor wojewódzki, przewodnicząca kontroli oraz Urszula Gontarz, inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę doraźną w Domu Pomocy Społecznej przeznaczonym dla 139 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Szarocinie. Tematem kontroli była ocena realizacji zadań w zakresie przestrzegania standardu usług opiekuńczych oraz przestrzegania prawa mieszkańców do wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa. Ww. zagadnienia oceniono w oparciu o przepisy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734, ze zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, obejmując okres od 1 października 2020 r. do dnia kontroli.

W okresie objętym kontrolą osobą odpowiedzialną za realizację ww. zadań był Pan Stanisław Dłużak – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Szarocinie zwanego dalej „Domem” lub „Jednostką”.

Kontrolę doraźną przeprowadzono w związku z informacją o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu Jednostki tj. niezapewnienia przestrzegania usług opiekuńczych oraz

standardu usług w zakresie prawa do wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa.

Działalność Jednostki w okresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez Dyrektora Domu w dniu 19 lutego 2021 roku

Zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy Dom zobowiązany jest do zapewnienia poziomu świadczonych w nim usług z uwzględnieniem stopnia fizycznej i psychicznej sprawności mieszkańców. Podczas wizytacji Domu dokonano oceny warunków zapewnienia mieszkańcom środków higieny osobistej w związku z zarzutem używania wspólnie przez mieszkańców maszynki jednorazowej. Stwierdzono, że pomieszczenia Domu są czyste i wolne od nieprzyjemnych zapachów. Ustalenia wykazały, że Jednostka zapewnia dużą ilość środków do higieny osobistej mieszkańców, w tym maszynki do golenia co potwierdzili mieszkańcy w rozmowach. Artykuły i środki higieniczne wydawano mieszkańcom sukcesywnie uzupełniając ich brak, co potwierdzili mieszkańcy informując, że ich ilość jest wystarczająca i zapewniając kontrolujących, że niczego im nie brakuje. Podopieczni oraz opiekunowie zaprzeczyli wspólnemu używaniu przez mieszkańców jednej maszynki do golenia. Również wystarczającą ilość środków do higieny osobistej dla pensjonariuszy Domu i dla pracowników oraz środki czystości potwierdza treść protokołu z kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kamiennej Górze.

W rozmowach mieszkańcy potwierdzili, że personel opiekuńczy udzielał im pomocy w podstawowych czynnościach życiowych. Niemniej w trakcie kontroli informowano, że na przyście opiekuna trzeba czekać godzinę. Według oświadczenia Dyrektora, czynności związane z zaspakajaniem podstawowych potrzeb mieszkańca są realizowane natychmiast chyba, że opiekun zajmuje się innym mieszkańcem. W ocenie organu nie do przyjęcia jest sytuacja, żeby mieszkaniiec czekał godzinę, aż opiekun będzie mógł zaspokoić jego potrzeby. Sytuacja taka skutkuje nieadekwatnym planowaniem indywidualnego wsparcia osób zależnych i godzi w bezpieczeństwo i potrzeby mieszkańców.

Stwierdzono, że na 136 mieszkańców najstarsza osoba ma 98 lat, 35 osób jest niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębokim, 8 osób to osoby leżące, 15 osób porusza się za pomocą wózka inwalidzkiego, 44 osoby wymagają całkowitej pomocy przy wykonywaniu czynności związanych z utrzymaniem higieny osobistej, całodobowo z pampersów korzysta 60 mieszkańców. Ustalono, że Dom zatrudnia 43 opiekunów, 3 pielęgniarki oraz 3 pielęgniarki zatrudnione są w ramach opieki długoterminowej.

Dodatkowo zatrudnionych jest 14 pokojowych, spośród których są osoby doraźnie wspierające zespół terapeutyczno-opiekuńczy, zwany dalej „Zespołem”. Z zakresu czynności pokojowych wynika, że podstawowe zadania, nie mieszczą się w zadaniach Zespołu. Do zadań pokojowych należy sprzątanie, dbanie o higienę i estetykę pomieszczeń Domu. Z uwagi na powyższe zasadnym jest, aby dostosować zatrudnienie w poszczególnych grupach zawodowych, do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Ma to bezpośredni wpływ na jakość realizacji usług, w tym na jakość wsparcia mieszkańców.

W rozmowach z kontrolującymi mieszkańcy nie zgłaszali uwag, które mogłyby świadczyć o nieprzestrzeganiu ich podstawowych praw. Stwierdzili, że czują się w kontrolowanej Jednostce bezpiecznie. Niemniej, w toku kontroli uzyskano informację, że przy myciu i kąpaniu mieszkańców pomagają dobrowolnie opiekunom inni mieszkańcy – sytuacja taka nie gwarantuje zachowywania intymności. Ponadto mieszkańcy informowali, że pracownicy bez ich zgody zwracają się do nich po imieniu lub nazwisku. Nie do przyjęcia jest przechodzenie na „ty”, pracownik musi mieć na to zgodę mieszkańca.

W zakresie niewłaściwego traktowania mieszkańców stwierdzono, że Jednostka wprowadziła procedurę stosowania przymusu bezpośredniego. W założonym rejestrze zastosowania przymusu bezpośredniego oraz zeszytach skarg na dzień kontroli nie stwierdzono wpisów. W protokołach z zebrania Rady Doradczej Domu stwierdzono wpisy wskazujące, że współpraca pracowników z mieszkańcami jest prawidłowa. W rozmowach z mieszkańcami nikt nie wskazywał na przypadki stosowania przymusu, bądź spotkania się z oznakami wrogości ze strony pracowników. Mieszkańcy informowali, że Dom zapewnia usługi odpowiednio do stopnia sprawności. Jednostka umożliwia mieszkańcom udział w terapii zajęciowej, organizuje spacerowanie oraz zapewnia kontakt z psychologiem. Informowano, że z uwagi na trwającą pandemię mieszkańcy mają ograniczony kontakt z bliskimi. Rozmowy odbywają się telefonicznie oraz przekazywane są paczki.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli:.

1. Infantyilizacja, niewłaściwe zwracanie się do mieszkańców.
2. Samodzielni mieszkańcy pomagają opiekunom przy czynnościach dnia codziennego związanych z kąpielą niesprawnych podopiecznych.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) wydaje się następujące zalecenia pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad. 1.

Zagwarantować mieszkańcom poczucie godności, zwracając się do nich po imieniu tylko za ich zgodą.

Podstawa prawna: art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad. 2.

Zaniechać angażowania innych mieszkańców w czynności związane z kąpielą niesprawnych podopiecznych.

Podstawa prawna: art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Starosta Kamiennogórski
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kamień i Kąpiel w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
E. Zigmunt
Ewelina Zigmunt